

Mefkûre Arıkan'ın ardından

Dr. Müjgân Cunbur

Bir öğretmenin öğrencisi ardından, bir yöneticinin yıllarca birlikte çalıştığı değerli bir elemanı arkasından yazı yaması gerçekten zor bir iş... Mefkûre Arıkan'ın kaybı beni iki taraflı yaraladı. Mesleğimizde tıpkı isimsiz bir nefer gibi yıllarca var gücüyle çalışan bu değerli kütüphaneciyi kütüphanecilik çevrelerimizin büyük bir çoğunluğu belki de tanıyamadı.

Mefkûre Arıkan'ı 1990 yılının son aylarında kaybettik. Onulmaz bir hastalık bu bir karınca kadar çalışkan insanı aramızdan çekip alıverdi.

Mefkûre'yi 1958 yılının son günlerinde tanıdım. 13.12.1958 günü o zaman Millî Kütüphane'ye bağlı hizmet veren Yenidoğan Kitap İdare Şubesi'nde mesleğimize ilk adımını atmıştı.

Dünyaya gelişi ise 1936 yılında Romanya'nın Cobadin kentindedir. Annesi Fatma Güler ve Babası Kâzım Güler'le birlikte 1941'de Köstence'den Türkiye'ye göçetmiş ve önce İstanbul'a yerleşmiştir.

Aile 1943'te İstanbul'dan Ankara'ya gelmiş ve Mefkûre Güler ilk öğrenimine aynı yıl Ankara'da Cumhuriyet İlkokulu'nda başlamış, 1949'da Yenihayat İlkokulu'ndan, 1953'te Cebeci Ortaokulu'ndan, 1956'da Ankara Kız Lisesi'nden mezun olmuştur. Yüksek öğrenimini Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik -o zamanki adıyla- Enstitüsü'nde yapmıştır.

O, son sınıftayken hocası oldum. Memuriyette olduğu gibi, iddiasız, vasat bir öğrenciydi. Kütüphanecilik Enstitüsü'nü 1960 Haziran'ında bitiren Mefkûre 30.11.1960'da Millî Kütüphane'ye kütüphaneci adayı olarak hakledilmiştir. Yenidoğan Kitap İare Servisi'nde başarıyla çalıştığı yıllarda Ankara Altındağ Kitap Sevenler Derneği Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiştir.

Millî Kütüphane'de göreve Derleme, Kitapları Kataloglama Servisi'nde başlamış, aramızdan ayrılıncaya kadar çeşitli ünvanlar altında bu bölümde hizmet vermiştir.

1961 yılında Ahmet Arıkan'la evlenen Mefkûre Güler'in bu evlilikten bir oğlu olmuştur.

1966 yılında Bibliyografya Uzmanı, 12.12.1972'de Kütüphaneler Genel Müdürlüğü Uzmanı olan Mefkûre Arıkan, 12.11.1979'da Başuzman ünvanını almış bu ünvanın kaldırılması üzerine 7.12.1984'ten itibaren uzman invanıyla görevine devam etmiştir. 5 Aralık 1985'te Toplu Katalog ve Türkiye Bibliyografyası Şube Müdürlüğü'nü tedvire memur edilmiş, bu görevi 17.7.1990 tarihine kadar devam ettirmiştir. Bu tarihte son yıllık izinini alan Mefkûre Arıkan izin deyken hastalanmış, kurtarılamayarak 19 Ekim 1990'da vefat etmiştir.

22 Ekim 1990 günü yıllarca hizmet gördüğü, seve seve çalıştığı Millî Kütüphane'de acı bir uğurlama töreni yapılmış, bu törenden sonra Cebeci Asri Mezarlıkta topra-

ğa verilmiştir.

O, özellikle kataloglama hizmetinde çok iyi yetişmiş bir uzmandı. Önce Millî Kütüphane'de yıllardan beri uygulanan Alfabetik kataloglama Kuralları (Enstrüksiyon) konusunda kılı kırk yararcasına uygulama yapan Mefkûr Hanım, Millî Kütüphane'deki kataloglama kurallarının değiştirilmesi kararına itirazsız katılmış, en kısa zamanda yeni kuralların uygulanmasında da eskisi kadar yetkili olmuştur. Yalnız uygulama yapmakla kalmamış, Millî Kütüphane'deki genç kütüphanecileri de bu konuda yetiştirmiştir. Hatta diğer kurum ve resmî dairelerin kütüphanelerinde kütüphane memuru olarak çalıştırılacak pek çok genç, kataloglama kurallarını Mefkûre Arıkan'ın yanında staj yaparak öğrenmişlerdir.

Bu gençlerin hata yapmadan fiş çıkarmaları için günlerce bıkip usanmadan çalışır, ancak arada Millî Kütüphane'nin işleri aksadı diye üzülür. Bu kadar çok stajiyer kabul edilmemesini zaman zaman isterdi.

Kendisine verilen bir görevi süratle yerine getirmeye çalışır, aranan bir kitabı hemen bulamayınca bazen büyük telaşa kapılırdı. Yanında çalışanların üstlerine bir anne şevkatiyle daima kanat germiş, uzun yıllar boyunca yanında çalışanlardan yakınmamış, hatta çok geçimsiz kişilerle birlikte çalışabilmek için uğraşmıştır. Pek az kızardı. Bu kızgınlığını üst makamlara da belli etmekten çekinmezdi. Yalnız bu ani fevranlarından sonra onun pişman olup da çok da üzüldüğüne şahit olurdum. Onun için yatıştırmaya çalışır, "sonra çok üzüleceksin, üzüleceğin şeyleri söyleme" derdim.

Çoğu zaman sabırlı, titiz denecek kadar görevine düşkün, çok çalışkan, iddiasız, ideal bir kütüphaneciydi. Millî Kütüphane'ye ve mesleğimize çok verimli hizmetleri geçmiştir.

O, çok iyi bir eş, çocuğuna büyük değer veren müşfik bir anneydi. Oğlu Dr. Ümit Arıkan'ın çok başarılı öğrenim hayatı Mefkûre Arıkan'ı hayatında sanırım en mutlu kılan olaydı.

Yakın dostları sayıca azdı, ancak o bu dostluklarında çok vefalıydı. Ve bu dostluklar uzun yıllar boyu sürmüştür. Hərkesine karşı saygılı, fakat mesafeliydi. O Millî Kütüphane'nin Mefkûre Hanımı'ydı.

Bu değerli insanın kütüphanecilik mesleğinde bıraktığı boşluk kolayına doldurulamayacaktır. Onu daima rahmetle anacağız, sanırım çok da arayacağız. Ailesine, çalışma arkadaşlarına ve bütün kütüphanecilerimize başsağlığı diliyorum.